

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon Egy példány 10 fillér.

Telefon

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. PÁL ERNŐ
ÜGYVÉD.

SZÉPIRODALMI FŐMUNKATÁRS: Fülei Sz. Lajos.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 15. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért, más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

A béke álarca alatt.

Lex imperat. A törvény uralkodik. Ez az alkotmányos államélet legfőbb és legkérlelhetetlenebb principiuma. A törvényben a közakarát érvényesül, mely a nemzet és a fejedelem egyetértéséből meríti erejét. Ennek a közakarát pedig mindenki engedelmessé tartszik, legyen király, miniszter, képviselő vagy egyszerű honpolgár. Nálunk azonban kinevetik és megtagadják ezt a principiumot. Itt nem a nemzeti közakarát, nem is a törvényt, még csak nem is a parlamenti többséget, hanem egy törvénytelen kormány parancsa dönt. A Bécsből kivezényelt gégecék miniszteri tarsolyával és kezükben a stymfalisztói vastollakkal, vakon rohannak neki az ősi alkotmánynak, törvénynek, közszabadságnak, sajtónak. Miért? Mert Bécs úgy akarja, a kamarilla diktál és az emberi érzésükből kivetkőzött svaregelb vitézek engedelmessé tartszák.

„Und der Kaiser absolut,
Wenn er unsern Willen thut!“

Egy titokteljes hatalom, mely ugylátszik öröklétű, bénítja meg évszázadok óta e nemzetet. E hatalom az a kiikk, melyet közismert nyelven kamarillának neveznek. Csernátony Lajos, a „Rovás“ egykori írója azt írta, mikor még ellenzéki volt, Tisza Kálmán idejében, hogy van a politikában „egy sötét lyuk“, melybe nem lehet beletekinteni s melyből, hogy mi ugrik ki, sohase lehet tudni. Ez a kamarilla. E rettentő hatalom okozta azt, hogy immár egy éve lesz, hogy a nemzeti közakarát nem érvényesülhet; a parlament erőnek erejével tönkre van téve és e rettentő hatalom az ő borzasztó kezével dirigálja, hogy a nemzet ellen felvonuljanak azok, kiknek se Istenük, se hazájuk, se elvük, se semmijök nincs. E rettentő hatalom mozgat meg minden követ, hogy a nemzetet letörje, megalázza, sőt attól se retten vissza, hogy forradalomba kergesse.

Kormánybiztosok jelennek meg a városokban, letartóztatnak boldog-boldogtalant, kik egyebet nem tettek, mint egy bitang, hazaáruló firmát jól elraktak. A megyékben szítják a főispáni kinevezésekkel az elégtelenségnek amugy is felpaprikázott hangulatát. A külföld, a mely ugyis képtelen dolgokat szeret

irni rólunk, hadd szörnnyüködjék, hogy ez az „ázsiai barbár faj“ még most se civilizálódott és mint néhai jó Tissot írta, hogy a hunnosok most nem „villogó gatyákkal“ gyilkolják egymást, hanem lassu méreggel, az abszolútizmus szülte „népjogok“kal.

S mindezen „áldott“ állapotok a béke álarca alatt mennek végbe. Mert ki akarja Magyarországon őszintén a békét? Rázenzi majd a fizetett bérenctoll, meg a „kitünően“ informált külföld, hogy Fejérváry és társai.

A béke ellen agítálnak gróf Gátya, Paprika herceg és Pörkölt herceg, továbbá assisztálnak hozzá a „jogászen und kanászen“. Pedig dehogyan is van így a dolog. A külföld előtt csakis a szegődött bérért szolgáló vigéctrupp diszkreditálja nemzetünket. Nem békét akar ez a gyönyörűséges banda, hanem még nagyobb fölfordulást.

Mert nem igaz, hogy Bécsben nem látnak tisztán s nincsenek tisztában a helyzettel egy év után. De az a százados konokság, az ugynevezett „copf“ az, ami miatt nem akarnak engedni. A mostani helyzetet is véletlennek nevezik; szerintük véletlen az, hogy a magyar nemzetnek végre kinyílt a szemé és megváltoztatni akarja a régi, korhadrt rendszert, mely majd negyven év óta Bécs érdekeinek hü szolgája és uszályhordozója volt; véletlen az, hogy a nemzet jogait meri követelni s a törvényben gyökeröző intézményeknek szigorú végrehajtását kívánja. Ezek után mi mit nevezünk véletlennek? véletlen az, hogy a Habsburg-Lotharingeni ház tagjai ülnek a trónon, véletlen, hogy Ausztriával közös kenyéren élünk, véletlen, hogy csak eddig a debreceni megyefőnök húzta ki a lutrit, s a többi ép bőrrel menekült meg a szuronyerdő védelme mellett, véletlen... de nem folytatom, hisz az is véletlen akkor, hogy mi nem 1848-ban, vagy a mohácsi vészkor születtünk.

Az is véletlen talán, mikor a király ezeket mondja: „Ich gebe keine concessionen!“ (Nem adok engedményeket!) Hát akkor mit keresnek a béke álarca alatt Lukács László, József főherceg, meg ujabban Wekerle exminiszterelnök? Csak nem gondolják ezek a jó urak, hogy a magyar nemzet semmiért leszerel? Avagy abban hagyja a küzdelmet. Soha!

Lám milyen jó, hogy Chlopy óta e szállóigét megtanultuk s nem fogjuk elfelejteni — soha. A nemzetnek békére van szüksége, de nem olyan áron, amint azt Bécsben szeretnék. Áldozatokat hozni nem vagyunk hajlandók, elég áldozatot hoztunk 400 év óta folyton, nem érdemeljük-e meg, hogy a nemzet többségének törvényadta jogát teljesítsék? — Ezt az áldozatot Bécs nem tudja meghozni? Folyton mi legyünk engedményeket, ők soha? Hol van itt a méltányosság elve? Nem, bécsi uraim, így nem lehet békét teremteni s így éppenséggel nem lehet az annyira hánytorgatott nagyhatalmi állást fentartani.

Ha béke lesz is — mert valahogy lesz, mert még sehogy nem volt sohase — azt is csak 48-as alapon reméljük.

A mult és jelen eseményei eléggé meggyőzhettek mindenkit, hogy nemzetünk boldogulása többé a 67-es alapon nem lehetséges. Ezért kellett szétmalania a szabadelvűpártnak és ezért szaporodott a függetlenségi párt 184 tagra. Az 1867. évi XII. t.-c. csődöt mondott. Mert a nevezett törvény nem a kormányok, hanem a nemzetek közötti egyezségről beszél. A nemzettel, mint látjuk, meg egyezni nem tudnak még a legkipróbáltabb békeangyalok se. sőt garancia sincs arra nézve, hogy létrejőjön valamely megoldás. Akkor előáll az önrendelkezés. Ezt mondja a törvény. Már pedig lex imperat.

Azt mondják a béke álarco-sai, hogy ha rögvést nem lesz béke, hát feloszlatják a képviselőházat. Nem félünk a választásoktól, mert mi a jelen körülmények után a teljes függetlenségre törekszünk. A magyarok Istene segítsen meg minket e törekvésünkben.

K. Mártonffy Imre.

A politikai helyzetről.

Az abszolútizmus küszöbén.

Erölködik a darabont-kormány. Nehány politikai kalandor huszmilliónyi nemzet felett akar abszolút hatalmat gyakorolni. Ezek az Istentől elrugaskodott haladó-köri alakok nem látják, nem nézik a cél kivihetlenségét, csak azt tekintik, hogy a nemzet türelmes, nem lázong, sem nem fegyverkezik. Lépésről-lépésre ez ad nekik bátorságot, hogy az országgyűlés s ez által a nemzet al-

kormányos jogát elrabolják és a törvény világos ktjatszásával külföldi szerződéseket kössenek, ezért kényszerítik Magyarországra a vámközösséget. Pribékjeiket pedig a nemzet fiaiból álló tisztességes fegyveres erővel őrzetik, épen úgy, mint Oroszországban Trepovékat. Most egy gazembert keresnek, aki Bach és Schmerling hőhőmunkájára vállalkozzék. Fejérváry, a vén bakancsos belefáradt és ezt így hirdette a haladó-körben:

— Fáradt vagyok s alig várom, hogy a Felső fölmentsem a nagy munka alól, amelyet a kötelesség szava rám parancsolt. De jaj az országunk, ha a helyemet olhagyom. Utánam már csak katonai uralom következik s én azért nem fogok szerepet vihetni, mert erre nálam erősebb vállak kellene.

Szegény Fejérváry az utolsó mondat után ökölnyi nagyságu könyet pottyantott.

Khuen-Hederváry, a granicsár megsettenkedik, szimatol. A napokban Tisza Istvánt felkereste, mert a király utódjául őt szemelte ki. Tehát Khuen-Hederváry, a bukott miniszterelnök lenne az abszolútizmus főmatadora ha Tiszák támogatnák. Tisza azonban kijelentette, hogy ő és pártja törvénytelen kalandokba többé nem bocsátkozik. Elég volt egyetlen egyszer.

Bihar honvédelmi ügyvivő és Pitreich közös hadügyminiszter immár megállapodott, hogy a csendőrséget miként egészíthetik ki a katonasággal. Másfelől pedig bécsi hírek szerint a külföldi kereskedelmi szerződéseket csakugyan törvény ellenére, rendeleti uton életbeléptetik. Minden jel arra mutat, hogy a nyílt abszolútizmus küszöbén állunk.

Mit jelent az abszolútizmus? Ez nem egyéb, mint a formában is nyílt alkotmánytiprás, ami most leplezve ténylegesen folyik. Egy kis formásértés, amilyent Tiszák elkövettek ama nevezetes pezsgőmámosor estén: Perczel Dezső zsebkendőlobogtatása mellett. Most is készül egy avagy több nyilvános formásértés. Erősebb mélyrehatóbb az eddigiek-nél. Ki vállalkozik rája? Keresnek egy gazembert! Jelentkezzék sürgősen. Nem kell félnie. Valahány szurony és agyu: mind őt fogja őrizni. A fegyházakból is elvonják majd az őrséget — az ő tiszteletére. Ugy illik ez a legnagyobb gazemberhez, akinél méltóbb őrizni való sem Vácson, sem Szegeden, sőt még Illaván sem akad.

Apponyi gróf Miskolcon.

A nemzet vezéreinek legfáradhatlanabb munkása, gróf Apponyi Al-

eket a telek-
etik.
mint telek-

5. dec. 30.
DITH,
egyes bíró.

AKÁS,
ha, kamara
külön udvar
kiadó. Cim

tes
litott

Lajos utca
átellenben)
már hirde-
minőségű
nyen le-
3. és 1904.
megadózva
adózatlan
ja. Aki jó
forduljon
mal.

AK!

06. ÉVRE
kaphatók

TÁRSA
kedésében

0 fillér.

0

pontosabb

POK

!

ésében
helyen
szí táj.
zésére.

Nagy választék nyakendők- és kalapokban

berl résztvevett a borsodmegyei függetlenségi párt nagygyűlésén és ott élénken megvilágította a válság igazi okait. Bécs ugyanis a kiegyezést fennállása óta meghamisította, a magyar nemzet jogai annak keretében soha sem érvényesültek. Amikor évtizedek békés várakozás, törekvések dacára sem tudott az ország jogaihoz jutni, végre felnyitott a nemzet szeme. Az eddigi szabadelvű többség Auszria szolgálatában állott és félvezetvén a nemzetet, megakadályozta előhaladását, törekvéseinek kielégítését. Fejérváryek intrikálnak és most immár valószínűleg levetik az álarcot s nyíltan fogják a törvényeket megszegni. E miatt nem kell jajveszékelnünk. Talpra kell állani és fokozott ellenállással megvívni a küzdelmet a nemzet jogaiért. Hosszu harcra kell elkészülni, de minél szívósabb és kitartóbb a nemzet, annál dicsőbb lesz az eredmény. Beke csak akkor lesz!

A képviselőház feloszlata.

Erről is komoly hangok emelkedtek, különösen a szabadelvű-párti körökben. Bizonyosra hirdetik, hogy még e hónapban megtörténnek a képviselőház feloszlata. Próbálják meg a darabontok és rendeljék el az új választásokat, hogy még egyszer amugy, Isten igazában: itéljen a nemzet. Akkor a 48-as függetlenségi eszmék győzelme még bizonyosabb lesz, ha minden egyes választó mellett Echaciust állítanak is.

Glosszák.

Az államok szövetsége egy államfő alatti soha sem az erő, hanem a gyöngeség jele és következménye. Nem is egészséges állapot, mert bármily részrehajlóan és igazságos is az uralkodó, sohasem tudja magát teljesen emancipálni a hazai és nemzeti rokon vagy ellen-szenv befolyása alól. Teljességgel kivihető, hogy mikor az egyik állam ügyeit intézi, olyankor ne a másik uralkodójának agyával gon-

dolkozzék és szívével érezzen. Csínálhatunk erős és félremagyarázhatóan törvényeket az uralkodó külön közjogi személyiségről, de a valóságban a közjogi személyiséget a fizikai személytől elválasztani nem lehet. Ez az oka, hogy a gyöngébbik állam érdekei alárendeltnek az erősebbik érdekeinek. Ez szükségszerűleg vagy a gyöngébbik fél teljes beolvadását, vagy a szövetség felbontását, a teljes szétválást vonja maga után. Addig is, míg ez megtörténhetik, a viszálykodás és féltékenykedés a két állam közt szinte állandó s valószínűleg megbenjíti vagy egyik, vagy másik vagy esetleg mindkettő egészséges fejlődését. Írország már teljesen be van kebelezve Angliába, a finnnek alkotmányát csak névleg él még. Norvégia idejében észre-veitve a veszélyt, mely állami létét a Svédországgal való unio folytán fenyegette és felbontotta a veszélyes köteleket. Mi négyszáz év óta vergődünk Auszria hálójában. Vajjon mire jutunk?..

Fejérváry még mindig a törvényesség álarcában tetszeleg magának. Nagy hangon kijelenti, hogy a nyílt abszolútizmus bekövetkezték távozik egész kabinetjével együtt. Ezt azonban érdemzámába senki se vegye. Hiszen az volt ennek a válogatott társaságnak egyetlen célja, hogy előkészítse a teljes önkényuralmat.

Meonek, de nem azért, mintha alkotmányos érületük és törvény-tiszteletük nem engedné, hogy tovább maradjanak, hanem azért, mert megtették kötelességüket a kamarilla azt hiszi, hogy most már nélkülük is elbánhat velünk.

A haladó párt azonban, mely kizárólag a volt szabadelvű párt szeméjéből verődött össze, hozsánna-val fogja fogadni a katonai diktatúrát is. Hiszen csak a — gazda változott, a nyelvek ugyanazok maradtak. *Bedroglózi.*

Tangilógia.

(Gomba személyenek a Székely Ujság-hól)

Aki erl' váram a természetstóriához, az bizonyára nálunk januárban, gombáról levén szó, sok szájtott, mérgevesztett gombára gondolt. Pedig hát nem úgy van, mert az én személyengombám nem természetesek, hanem megrendelték, s nem mérgevesztettek és szájtottak, hanem hogy jobban hasonlítsanak az igaziakhoz, a nyárnakhoz, nyersekek, sőt bűzös nedvűek, akár azok, melyeket a nép maszlagoló erejük miatt, bolondgombáknak szokott nevezni. A természet-történet pedig a nép által — hej a nép helyesen figyel és nevez — több faj-tját különbözteti meg. Az előkelőbbek közül feltűnő gombák: a pófetegek, galócák, szömöröcsögök és környező fagombák, az alsorendűek megelődtek együttesen a bacillus névvel. Sőt az elnevezés alosztályokat is különböztet p. o. a szömöröcsögök közt: a szemtelen szömöröcsögöt stb. Meg megjegyezve azt, hogy minden gombának éltető eleme az elődség, vagy rohadó tárgy, vagy előszervelet, kedves időjárása az esős, ködös, zavaros idő, most pedig januárban a természetes gomba azokat nem kapja meg, sőt mert rohad valami Daniában és elég borus a politikai láthatár, hát papíron teremne az én gombám, úgy az első rendűek, mint alsórendűek. És én ezeknek seregéből szemeltem ki néhányat tanulságot.

Azt mondja ugyanis a Székely Ujság vezércikkelye, hogy a függetlenségi pártnak nem kell a többség, hazafini aggodalomból, mert nem is tudná mit csinálna vele. Ha akarná is a többséget, nem lenne ereje stb. Mi ez az állítás gombanyelvén, ha nem pófetegek, még pedig nem a minor, hanem a major. Azt mondja tovább, hogy a kiegyezés felbontásához nem alkotmányos többség kell, hanem erő, tehát a hol az erő, az felbonthatja. Lám itt még a ga-

lóca mérgeves nedve csepeg, maszlagolja azokat, kik beveszik, amott a pófetegek puffog, hogy észrevegység.

Tovább menve, a koalíciónak azt tanácsot adja, hogy ne taktikázzék, hanem lépésről lépésre küzdjön s ha a ma nem alkalmas az első lépésre tessék várjon holnapig stb. stb. Ez már a gombák országában igazi szemöröcsög, mely magasra nő, hogy mindenki lassan és nem átálja a koalíció országos, sőt európai híru vezereinek tanácsait ajánlgatni — kik közül helyet foglal egykori minisztere Wlassics Gyula is. Ja! ilyen időben a kenyérmorzsa is megnő. Ráülepedik a penész, addig-addig duzzad, míg ember nagyságu lesz.

Valaki pedig a „Belföld“ rovat alatt azon szánkozik, hogy a koalíció vezetői szerelmének tartják, hogy Dujll Bíró előre alkészített ítélettel tárasztalta el Fazekas főjegyzőt s ő is ilyen akarnak eikövetni az országgyűlésen, hol a hónapok óta alkészített ítéletüket szeretnék a kormány fejére vésni. Oh szentegység! Hogy lehet e kettőt párhuzamba állítani? Igazán csak ezt is gombamódsz lehet. De már nem pófetegek, nem galóca s nem is szömöröcsög, hanem a környező gomba módjára. Ez a bestiális gomba az, mely a régi, még inkább az újepü letokba veszi be magát s ott észrevetlenül sorvasztja a házat, saját könnyével potólvá a nedvességet, hogy rohaszon bűzi terjessen s így izzé ki a ház lakóit. Még jó szerencse, ha a régi házak szilárd és jó anyagból épültek, mert akkor még nem kell földig rombolni, csak javítani, de a gyenge alkotmányt biz az tönkreteszi. Az ilyen alattomos gombák tamadják meg nemcsak az épületrészeket, hanem a lakók egészséges eszejárását is.

Nézük csak tovább a Székely Ujság rovatait, melyet saját maga, békeszerző ujságnak szeret feltüntetni. A Politikai Krónika, Koalíció diadala? c. cikkelyek mind duzzadnak a krisztusi szeretet hangjától. Tűzet akar oltani tűzokádással! Bá-

A „SZEKELY UDVARHELY“ TÁRCÁJA

A székelyek reálitörténete 1562—1691-ig

Írta: Comert Janos, ford. Baláay Dénes. (Minden jog fenntartva.) (4. folytatás.)

Csik és Gyergyószék szoros kapcsolatban álltak egymással mint szék, már 1463-tól fogva, és oklevelekből nem lehet megállapítani, hogy mikor történt meg köztük a széki különállás. Még azt sem lehet megmondani bizonyosra, vajjon minő viszonyban voltak egymáshoz, amennyiben különállásukat illetőleg is csak külön törvénykezési járásról lehet szó köztük, miként ezt a földrajzi helyzetük is magával hozza. Különböző esküdtszéknek fennállására nézve adatunk nincs, de ilyenek megléte más, hasonló esetekből lehet következtetni. A hadi szemlelistákban a fegyverfoghatók külön-külön vannak bejegyezve. De másrészt adatokból teljesen kimutatható, hogy a két szék 1562 után is egy főkapitány és egy főkirálybíró alatt állott mindig. Alkirálybírója nyilván mindegyik széknek volt egy-egy. A székgyűléseket közösen tartották, szék és gyűléshely Csikszerecska volt. Jóllehet a két szék között a jó egyetértés évszázadokra nyulik vissza, mégis a XVIII. század végén a gyergyóiakat különválasztási vágyak fogták el, úgy, hogy az országgyűlés e miatt kénytelen volt

nekik odaszólni. T. i. a gyergyóiak kezdtek a főhivatalnokoknak ellen-szegülni, székgyűlésre nem mentek el s Csikkal együtt, osi szokás szerint, vonakodtak közösen adót fizetni. Azért az országgyűlés a lazáadás következményei alatt figyelmezteti és utasítja őket, hogy a gyűléseken jelenjenek meg, fizessék az adót, fejedelem és főhivatalnokok iránt tartozó engedelmességgel viseltessenek s egyéb a haza köz-javát illető dolgokban Csikkal egyetértőleg járjanak el.²²

Fel- és Alsó Csikszék a XVII. században szakadtak. Voltaképpen 1634-ben,²³ mert ettől az idő-től fogva fordulnak elő aztán bővebben az oklevéll adatok.²⁴ Nincs meg azonban az a székgyűlési határozat, amely szerint a felosztás megtörtént. De annak következtében két járásra különült a szék s mindegyiknek volt egy-egy alkirálybírója, egy jegyzője²⁵ s esküdttjei. 1604 óta Alsóknak több királybírója sorolja fel B e n k ő; Transilvania Specialis, Siculi etc. 215. lapján; 1676-ban mint Felcsik-szék vice-királybírója tesz esküt a fejedelemnek Bodó Mihály.²⁶ Ebből következtetni lehet, hogy mindkét széknek volt egy alkirálybírója és esküdttje vagy ünök, tehát önálló járásbíró-sága. 1685-ben a fejedelemnek egy meghatalmazottja parancsot ad ki a katonai mustrára; és pedig Felcsikon egy csütörtök nap, Alsóknak

egy péntek napon történt a hadi szemle.²⁷ E szerint a szék akkor már a hadi szemle miatt is két részre volt osztva. Minthogy a hadiszemle tartásakor a nagy emberokadalom azt a helységet, hol a mustra és vizsgálat tartatott, rendszert erősen megdufka-gázolta, azért az eljárás egyszerűsítése végett egyszerre nem az egész szék legénységét hívták össze.

A székeknek anya- és fuszékekre való osztásában az a szándék ismerhető fel, hogy úgy a tisztviselőkre, mint a közönségre nézve megakarták ezzel könnyíteni az igazgatást és a bíráskodást.

Sepsi, Kézdi és Orbai szék a XVI. század második feléig egészen önálló és egymástól függetlenek voltak. Számos oklevél tanúsága szerint mindegyik széknek saját kapitánya és dulla és a Zabolai határozat szerint, saját törvényseke és esküdttje volt; önálló székgyűléseket tartottak s azokon döntöttek el saját ügyeiket. A hadi mustrát mindegyik külön tartotta s mindegyik önállóan hajtotta be az ökoradót.²⁸ A székelyföld 7 széke közül ez volt az a háromszéki 3. A fejedelem levelei 1562. után rendszeren a 3 szék tisztviselői stb.hez vannak címezve. A főkirálybíró áll rendszeren a 3 szék élén; ő egy-szersmind s többnyire v á r h e g y i v arkapitány is.²⁹ És 1602. óta a három szék mindig egy és ugyanazon

főkirálybíró, s ritkán áll kettő alatt,³⁰ de mellette mindig több alkirálybíró van megnevezve. A három székben volt mindegyiknek egy olyan alkirálybírója és jegyzője.³¹ Rendszeren ugyanazon fő- és alkapitány alatt áll a három szék³² és hogy a közös gyűléseket mind a három szék egy királybíró és főkapitány előülése mellett tartott, természetesen, de tartottak néha külön is gyűlést, mint pl. a fontos Z a b o l a i g y ű l é s 1466-ban.³³

E szerint a három szék egymás mellé volt rendelve és törvénykezési, valamint katonai tekintetben egyik sem nélkülözöte önállóságát, csak-hogy ugyanazon főhivatalnokoknak voltak alárendelve.

A r a n y o s - s z é k székely telepítés volt a tordai vár birtokán, az Aranyos folyó mellett. A földet II. István király ajándékozta a kézdi székelyeknek tanusított hűségükért és vitézségükért. A szék, mint 7-ik, ugyanazon előjogokat és kiváltságokat élvezte, mint a többi; volt saját kapitánya, szolgabírója, királybírója és esküdttje. Jus regium 1562 előtt nem volt itt. Az adománylevélben az ajándék visszavonhatatlannak van jelezve. Hadkötelezettség, öröklési jog és adómentesség tekintetben az aranyosiak semmiben sem különböztek a többi székelyektől.

(Folyt. köv.)

rányt játszik a fenevad. Ezen cikelyek eszembe juttatták azon komondorokat, melyek megnyalják a felkelő holdat és az ember nem érti őket másképp, mint „a pálosi komondorok” c. elbeszélés mondja, hogy azért ugatják az ezüstös, méltóságosan járó holdat, mert kutyafelfogásuk nem tudja elképzelni azt, hogy létezzék valaki, kinek nincsen szaga. Pedig hát jöhet idő, hogy ép a pálosi komondorok fogják legelőbb észrevenni, hogy a koalíciónak — akarom mondani — a teleholdnak is lesz valamelyes szaga, a mikoron az ugatást farkcsóválás szokta felváltani. Hát ez biz az állattanba való volna, de megjárja gombának is.

Az igazi csöppsegekből t. i. a mikroszkopai bacillusokból is bőven termel az említett ujság. Ezek már az előszervezet gombái, melyek lázzal, köznyelven nyavalyával gyötrik gazdájukat s azért ütnek másfelé, mint a sanda mézárós.

A mint minden gombának közös jellemvonása az, hogy a világosságot nem tudja értékesíteni, ugy ezen személyeny gombák is mind arra valók, hogy akadályozzák a világos látást. Ép ezért vigyázz székelyem az ujság gombáira.

KÜLÖNFÉLÉK.

Ha győzni akarunk....

Ha győzni akarunk
Férjas erélylyel:
Hagyjunk fel már a sok
Szószátyár beszéddel;
Mert a míg a szánk jár
S gyáván hadonázunk —
Osztrák bandita nép
Felgyujtja a házunk.

Mit eddig nem látott
Most a vak is látja:
— Ki a megrontója
És ki a barátja.
Kik ma is aljasok
Mint a mulban voltak —:
Mind ki kell irtani
A honarulókat.

A míg osztrák bérenc
Egy is mozog köztünk: —
Istenért hazáért
Mindhiába küzdünk.
Először ezeket
Itéljük halálra:
Kötelet, kötelet
A gazok nyakára.

(Debreczen.)

Király Péter.

Tisztelettel felkérjük előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan sziveskedjenek intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

— **Kossuth Ferencnek** a diszpolgári oklevelét február hó 4-én délelőtt adja át az e célra kiküldött bizottság. Indulás a helybeli pályaudvartól február 3-án delután 3 órakor lesz.

— **A nőegyesületi fillérestélyek rendezőit** tisztelettel kérjük, hogy a lehető tévedések, félreértések és bántódások kiküldése, valamint az érdeklődő közönség kellő tájékoztatása végett is, sziveskedjenek a fillérestélyek programját és az azok lefolyásáról szóló rövid tudósítást a rendező elnökhöz és lapunk szerkesztőségéhez hetenként pénteken délig beküldeni. A műsor és a tudósítás beküldésének elmulasztása

miatt csak hallomás után értesültünk a felől, hogy az elmultszerdán is, dacára a dermesztő hidegnek és dacára annak, hogy szini előadás is volt, szép közönség gyűlt össze, és élvezettel hallgatta a jól átgondolt és szépen előadott komoly szavakat, valamint a „zongora mellett” c. zenekísérettel gyönyörűen elszavalt melodramát is! Rendezőknek és szereplőknek elismeréssel adózunk és gratulálunk.

— **Egyházi adókiivetés.** A székelyudvarhelyi ev. ref. egyház keblit tanácsa ezuton is tudomására hozza a református híveknek, hogy az 1906-ra szóló egyházi adó ki van vetve és a lista a lelkészi hivatalban bármikor megtekinthető. Neta láni felebbezések 1906. január 28-ig jelentendők be.

— **Tejszövetkezet és tea-vaj nálunk.** A kobátfalvi tejszövetkezet után most indult meg a második: Székelymagyaróson Rozsondai István elnöksége alatt. A tejszövetkezetet Kovacs János kirendeltségi vajmester állította be, ki jelenleg is künn dolgozik. Ezen szövetkezet által előállított tea-vaját Székelyudvarhelyen a Haab és Heitz cég veszi át és bocsátja izléses kiállítású, a tejszövetkezet címkejével ellátott pergament papirba csomagolva $\frac{1}{8}$, $\frac{2}{8}$, $\frac{1}{2}$ kilogrammos téglákban forgalomba. Ezzel városunk közönségének régi óhaja teljesül és most csak a fogyasztó közönségnek pártfogása szükséges, hogy a kereskedők vállalkozása sikerüljön is. Ha a közönség a vállalkozást fölkarolja és a vajat vásárolni fogja, akkor a miniszteri kirendeltség megbizottja a pár napal később induló homoródszentpáli és a homoródabásfalvi tejszövetkezetek tea-vaját is itt fogja értékesíttetni. Az abásfalvi tejszövetkezet egyuttal juhturógyárat is létesít, tehát ezentul nem lesz szükséges a csemege juhturót idegen megyéből kereskedőinknek behozatni.

— **A haladó-párti ujság Judás pénze.** A haladó-párti »szemét» ujság egyre számolgatja a 73-akat, akár csak a Krisztust eláruló Judás harminc pénzt s a végén is arra az eredményre jut, hogy ha az »eltartottak» nem szavaznak a császári biztos beiktatása mellett: az ellenzéknek 2 szótöbbsége lett volna. Az igennel szavazott bizottsági tagokat — a hivatalos névjegyzéktől eltérőleg — kinevezte »független» birtokosoknak, holott nem egy jegyző, községi bíró, pénztárnokok, s más presszionálható hivatal viselő egyén akad közöttük. No, de a ferdités, haladó párti szokás...

— **Diák-bál.** A ref. kollegiumi diák-bál rendezése ez uton is értesíti a közönséget, hogy febr. 3-án rendezendő táncmulatságra a meghívókat már kibocsátotta, akik tévedésből nem kapták meg, de arra igényt tartanak; forduljanak a rendezőséghez.

— **Tisztújító közgyűlés** Még egyszer figyelmébe ajánljuk az érdeklődő tagoknak, hogy a 30 év óta fennálló helybeli jótékony nőegyesület ma (vasárnap) d. u. 2 órakor a vármegyeháza kistermében, előbb választmányi és nyomban azután tisztújító közgyűlést tart. Az elnökség.

— **Nevelde-bál** Csak ezelőtt néhány esztendővel is, igen fényesen sikerültek a református leányiskolai, ugy nevezett »nevelde-bálok». Közlebbbről az iskola nem tartott ilyen bálokat. De ezen évben ismét rendezni fog. Csakhogy most hangverseny nyel köti össze és nem is az iskola termében, hanem a Budapest szállodában fogja megtartani. A multság előkészítésére kiküldött bizottság egy meglepő, változatos és magas művészi színvonalon álló program előkészítésén fáradozik. Mihelyt a kellő előkészületek meglesznek, azonnal megalkul a szélesebb körű rendező bizottság is. A multság idejül március első vagy második szombatja van kijelölve.

— **Nyilatkozó tanítók.** Vármegyénk törvényhatósági bizottságának hat állami tanító tagja van, akik mindnyájan kétségtelenül jó hazafiak, mert egy magyar tanító — még ha állami jellegű iskolában tanít is — csak kifogástalan, becsületes gondolkodású magyar lehet. Azonban tanítóink nem csupán hazafiak, hanem családapák is. Szerényke fizetésük van. Noha inkább megérdemelnék a főispáni fizetést, mint bármelyik megyefőnök. Mert amit ők nagy és nemes törekvéssel a népközött egy emberöltőn át (nem a haladó embert értjük!) teremtetek, egy-két év alatt képes lerombolni a szimmulekonyság mezében, de a »szelid nyomás»-okkal dolgozó bérenchad. Mint mondók — szerény a fizetésük, óriási munkát kell teljesíteniök. Aztán a legkisebb folt sem eshetik közeleti munkájukra szigorú »megtörítés» nélkül. Ez a »megtörítés» azonban sokkal súlyosabb lehet, hamég a tanfelügyelő ur is neheztelni talál, aki — ugy látszik — mostanában hivatásával összeférhetőnek tartja, — mert az alkotmány ellenes és így törvénytelen kormány neki még közvetlenebbül adja a »szelid nyomás»-t — hogy belső meggyőződésével meghasonlásban állva, — nyiltan, és suba alatt — apró cseprő »szivesség»-eket tegyen a magyar hazafiság rovására. Aki mélyebben lát az egymásból kifolyó hűnös akció fenekére, ugyancsak megérti: Beke Albert, Hetser Kálmán, Kovács Mihály, Szász Ferenc, Török Ferenc és Veres Mózes állami tanító urak »Nyilatkozat»-át... Végtelenül elszomorító, hogy még egy olyan iratot is alá kellett írniök, mely tiszta meggyőződésükkel bizonyára ellenkezik... Nagy baj a szolgálati pragmatika hiánya s azon körülmény, hogy az állami tanítók — tanfelügyelői közbejárásra — bármikor athelyezhetők, sőt fel is függeszthetők. Másképp lehetetlennek tartjuk, hogy magyar tanítók így nyilatkozzanak a mostani zugkormány törvénytelen eljárásairól: »minket egyedül a lelkiismeretünk presszionált arra, hogy a törvényes, tehát alkotmányos rend hazafias védelmére siessünk». Az isteni gondviselés bocsássa meg tetteket, és fordítsa az igazság jó útjára nemesebb ügyhöz méltó figyelmüket!... De érje megvetés, Isten sújtó büntetése azokat, akik ily szánalmas helyzetet teremtenek a becsületes hivatás betöltésére érdemes hazafiaknak!... Most kezdjük érteni,

hogy a tanfelügyelő ur miért tartott oly szánandó kuglipredikációt a »jellemképzés» alkalmából s miért nem tartja célszerűnek, hogy a törhetetlen hazafiságukról sokszor tanúságot tett tanítók most a történelmi nagyságok példájára buzdítsák a növendékeket... »A milyen a pásztor, olyan a nyáj» — tartja a közmondás. A tanfelügyelő urnak 48-as 49-esből haladó pártivá kellett lennie — hivatalból. Azt akarja tehát, hogy vármegyénk székely tanítósa is olyanná válják. A haladópartiak előtt pedig semmi sem szent, mert hiszen a nemzetközi »hazátlan bitangok»-kal egy tejet szopnak... A cuclis dajkájuk is egy és ez a híres Kristóf(fy). Erős a reményünk azonban, hogy az állapotok megváltoznak s mindnyájan leszünk egyertelemmel és egyet fogunk akarni: Magyarországot függetlenségét; megtisztulván az arany minden salaktól — a hazaszeretet izzó tüzeiben. Adja Isten mielőbb!...

— **Iskolai szolgai állás.** A székelykereszturi állami tanítóképzőnél rendez szolgai állás van üresedésben. Pályázati határidő február 20. Köteleességek: az intézeti helyiségek seprése és fütése, a lámpák tisztogatása, az udvar tisztántartása stb. Előnyben részesülnek, a kiknek az 1873. évi II. t. c. értelmében kiállított s polgári alkalmazásra jogosító kiszolgált katonai altiszti bizonyítványa van. A kérvény az igazgatóságnak nyújtandó be következő melléklettel: 1. születési bizonyítvány. 2. Hatósági orvosi bizonyítvány. 3. családjában fertőző betegség nem fordul elő. 4. magyar honpolgár. 5. magyarul ír és olvas. 6. rendezett anyagi viszonyok s kifogástalan erkölcsi élet.

— **Polgári fillérestély.** A polgári önképzőkör e hó 22-iki (hétfői) fillérestélyét Pek Róza, Vladár Róza, Jakab Ignác és Vladár Sándor rendezik. Dr Kovácsy Albert felolvas, Baranyai Margit énekel, Papp Erzsébet és Gergely György szaval, Szemerjai Lajos monologot ad elő. Az estélyen Kónya Sándor zenekara játszik.

— **Városunk közbirtokosainak gyűlése.** A Székelyudvarhely városi birtokosság február hó 11-én (vasárnap) d. u. 2 órakor a városi tanácsteremben rendkívüli közgyűlést tart, melyre az érdekelte birtokosokat ezennel meghívom. Tárgy: egy nagyobb, mintegy 240 holdnyi birtok megvétele feletti határozat. Székelyudvarhely, 1906. január 20. Hlatky Miklós, birt. elnök.

— **Szabad liceum.** Vasárnap a polgári körben Spaller József szakiskolai tanár tartott előadást a találmányok és felfedezések köréből ipari tekintetben. A szép számban megjelent érdeklődő közönség nagy figyelemmel hallgatta végig az érdekes előadást, melyet a himnusz eléneklése előzött meg és végül a szózáttal fejeztek be. A legközelebbi előadás ma (vasárnap) lesz.

— **Valóságos kincs** az emberiség részére a Zoltán-féle kenőcs, melyről számosan, még a társadalom legelőkelőbb köreiből is legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak. Így: Gróf Auersperg, Hippolit báróné, Daun Kápy Karolina grófné, Győrffy gróf, Markovits báró, Keglevich gróf, lo-vag Weilenhüller József, Nyáry Kálmán gróf stb., kik mind azt írják, hogy e páratlan szer régi köszvé-

nyes és csuzos bajukra pár napi használat után gyógyulást hozott. E kiváló kenőcs üvege 2 K, Zolán B. gyógyszerárban Bpsten, Szabadságtér.

— **Rajzcsetek**, író és rajzeszközök legnagyobb választékban, olcsó szabott árak mellett: Betegh Pál és Társa könyv-, papír-, író- és rajzszerekkereskedésében Székelyudvarhely.

— **A helybeli jótékony nőegylet folyó** hó 24-én szerdán „dominós estét” rendez, s ez uton is fölkéri az érdeklődőket, hogy a mulatságon dominóban szíveskedjenek megjelenni.

A „Székely-Udvarhely” hazafias zászlójárja Kossuth Lajos nagy hazánk fia dicső eszméi: a szabadság egyenlőség és testvériség hármasság jellegéje tisztán, hamisítás nélkül van felírva. Csakis ezáltal boldogul a hon és virul új életre a hazá, melynek üdvéért e lap igazi lelkesedéssel küzd.

— **Szent Antal est.** A f. hó 23-án tartandó Szent Antal est. műsora a következő: Ének: Szent Antalhoz. Szavai: Dózsa Sári k. a. Ének: Fidrigr Gizella k. a. Szabad előadást tart: Embery Árpád főgimn. tan. ur. Hegedű duette: Polbert Gusz'áv és Molnár Géza főreál. VII o. tanulók által. Harmoniumon kíséri Német Gyula zenetartár. Szavai: egy gimn. tanuló. Ének: Nézz le mennyből örökidre. Rendezők: Dézsi Iona Lófy Mici.

Hazafias missziót végez aki a „Székely-Udvarhely”-nek ismerősei körében olvasókat és pártoló híveket gyűjt!

— **A „Magyar Lant” és „Zenélő-Magyarország”** társlapok idei 2 ik száma voltaképen a 303-dik. A lap vezércikke a miniszter zenei reformeszméivel foglalkozik, naplószerű rovata Erkel Lajos halálát, az Erdős Prévost párbajt, Vécsey Feri hangversenyét, stb. tárgyalja; a külföld rovata 150 éves Mozartról szól stb. Két zenekölleménye közül a magyar a kiadósabb: Rózsavölgyi Márk gyönyörű kesergője, a régi izléstelen letét helyett Huber Sándor könnyű, talpraesett átiratában A „Holdfény szerenád” („Mondschein serenad”) édes dallama rávall hites szerzőjére. Neil Mózsesre, akitől az egész világon elterjedt „Hliovatha” című Intermezzo is való. A kettős zeneműfolyóirat ára negyedévre (12 szám 60 oldal modern és közkedvelt zenével) 3 korona. Előfizetések Klöckner Ede zeneműkiadó vállalatához Budapestre József-körút 22/24 intézendők. Az érdekes és tartalmas kettős vállalatot olvasóink meleg érdeklődésébe ajánljuk.

— **Olvasóinkhoz.** Nagy napokat élünk. Ezeréves alkotmányunkat, nemzeti önállóságunkat Bécs ismét ostromolja. A szabad sajtóban van egyedüli biztosítéka hazafias küzdelmünknek. Az igaz függetlenségi ujságokat a kormány és felfogadott béresei még a leggaládabb preszsióval sem bírták elnémitani. Székely anyavárosunk és vármegyénk egyedüli tiszta 48-as függetlenségi hírlapja: a „Székely-Udvarhely”, amely sokszoros előnyt nyújt előfizetőinek. Politikai tekintetben a „Székely-Udvarhely” megbízható, törhetetlen hazafiságtól

sugallt őszinteséggel tájékoztatja olvasóit a közletről érdeklő dolgokról. Kibővült tartalmából okulást nyer a Székelyföld sorsa iránt érdeklődő minden hazafi. Előfizetési ára pedig oly csekély, hogy azt a legszerényebb viszonyok között levő polgártársunk is megszerezheti magának. Negyedévre (három hónapra) 2 K 50 fillér. A „Budapesti Bazár” című kitűnő hazai divatújságot 1 K 50 fillér helyett 1 K 30 fillérért kapják a „Székely-Udvarhely” előfizetői. Egyéb kedvezmények lapunk homlokzatán olvashatók. Előfizetések a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalához Székelyudvarhelyt (Kossuth Lajos utca) intézendők. Pártoljuk, támogassuk a magunk függetlenségi sajtóját, a mely kizárólag a székelység javáért önzetlenül működik s ami véleményünknek kíván érvényt szerezni minden téren.

— **Egészség-Naptár 1906-ra.** Negyedik évfolyamában jelent meg az idej Egészség-Naptár. Aránylag e rövid idő alatt sikerült e könyvnek meghódítani a nagy olvasóközönséget, mert rokonszenves azon törekvése, hogy a nagy közönségben fölébressze az érdeklődést az egészségügy iránt, a midőn arra tanítja az emberiséget, hogy: egészségét, legnagyobb kincsét, melyhez minden földi üdvössége kötve van, hogyan kell megővni a lépten-nyomon fenyegető veszedelmek ellen. Gyakorlati érzellemmel, évről-évre fokozódó buzgósággal oldja meg törekvését e kis könyvecské, a midőn tudósok és szaktekintélyek közreműködésével, tudományos alapon és mégis laikus által is könnyen megérthető módon anit arra, hogy mivel tartozik az egyes ember, a közönség és az állam is a közegészségügynek. E nemes programot jelesen oldotta meg a Dr Márton Sándor szerkesztésében megjelent ez idej Naptár. Dr Bókay Árpád egyetemi tanár, a budapesti kir. orvosegyesület elnöke, „Előszó”-ban magyarázza, hogy „Egészség: boldogság! Egészség: jólét, mely jórészt magunktól, tanultságunktól függ”. A munka könnyebb tájékoztató céljából öt csoportba van beosztva. A Naptár ára 1 korona. Kapható a Budapesti Hírlap Ujságvállalat könyvkereskedésében (Budapest, VIII. József-körút 5. sz.) és az összes hazai könyvkereskedésekben

Színház.

Csütörtökön Uti Gizella jutalomjátéka s egyben a társulat utolsó előadása volt. Ohnet „Vasgyárosát” adták — nagyon közepes sikerrel. Sem Uti Gizella, sem Miklósi Gábor nem elégitették ki a különben elég szép számmal megjelent közönséget. Mindkettő szintelen volt s azonfelül Uti mintha kissé kedvetlen is lett volna.

A közönség, melynek Uti az egész színi évad alatt kedveltje volt, 201 korona készpénzzel, egy selyem fityóval és több szép virág csokorral ajándékozta meg a jutalmazandót — mintegy korábbi érdemei elismerésül.

Megemlítjük itt, hogy jövőre Heves Béla színtársulata fog városunkban működni, még pedig a szerződés értelmé szerint két ízben, u. m. május és október hónapban.

KÖZGAZDASÁG

Az udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylettől Sz.: 21—1906.

Felhívás.

A földmivelésügyi miniszterium f. év február, március, április és május hónapokban a brassói katonai

élelmi raktárból havonként 75 mm. korpát bocsátott rendelkezésre, mely a vételár röktöni lefizetése mellett kiscgazdáknak kiadandó, miről az érdekelteket azzal értesíti az elnökség, hogy szükségleteiket e hó végéig az egyesület titkárnál jelentsék be, illetve egy hónap alatt igénybe vevendő korpa árát fizessék be. Egy mázsa ára 6 K 17 f, a mihez szákolásáért, illetve zsák árban, vasut-hoz való szállításért 66 fillér és a Székelyudvarhelyig, illetve beraktározásáig fizetendő díjak számítottak.

Székelyudvarhely, 1906. jan. 20.
Az elnökség

Társ-szerkesztő és laptulajdonos:
Betegh Pál
Kiadja: Betegh Pál és Társa ujságkiadó intézete.

AZ EMULSIÓ SZÓ

zsiradék vagy olaj és víz keverékének vegyületét jelenti. Ha azonban tej és tejfel szolgál keverékül, akkor ez a vegyület a vajzsír-emulsió. A SCOTT-féle emulgalási eljárás szerint a csukamájolaj ilyen emulsió alakjában kerül forgalomba, ezáltal ély könnyen bevehető és emészthető mint a tej, melynek tápláló és gyógyító hatását nagy mértékben növeli.

A SCOTT-féle EMULSIÓ valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Kapható minden gyógyszer-tárban.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében minta üveggel bérmentve szolgál:

Dr BUDA IEMIL

„Városi gyógyszer-tára” BUDAPEST, IV., Váci utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f.

Szám: 8084., 8085., 8086—905. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvény szék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a székelyudvarhely város összesített árverésztára végrehajtásának íj. Rájk József és neje született Meszáros Vilma végrehajtást szenvedő ellen a) 554 korona tökékövetelés s ennek 1905. évi január hó 1. napjától járó 5 százalékos kamatai és késedelmi kamatai 55 korona eddigi, b) 1270 korona 30 fillér tőke, ennek 1905. január 1-től járó 5 százalékos kamata és 5 százalékos késedelmi kamata és 60 korona eddigi, c) 746 korona tőke, ennek 1905. január 1-től járó 5 százalékos kamata és 5 százalékos késedelmi kamata 56 korona eddigi költség, valamint a jelen kérésekért 15 korona + 15 korona + 15 koronában ugyszintén a még felmerülhető költségek kielégítése végett a székelyudvarhelyi kir. törvényszék területén fekvő a székelyudvarhelyi 69. számú telekjegyzőkönyvben + 121 a. és 122 helyzajzi sz. a. felvett a faház és kert együtt 1469 korona 74. számú telekjegyzőkönyvben + 132 a. 133 hr sz. alatt felvett faház és kert együtt 1477 korona, a 346 számú telekjegyzőkönyvben + 246 hr. sz. alatt felvett kert 16 korona, a 1394. sz. tljkönyvben felvett + 235/2, 245/4 hr. sz. kert együtt 14 korona, a 243 244 hr. sz. kert együtt 2 korona becsárban külön telekkönyvi jószág testenként az 1906.

évi február hó 6 ik napjának d. e. 9 órájkor a telekkönyvi hatóság árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékat készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

A királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóságtól.

Székelyudvarhelyt, 1905. nov. 28.

Dr VOITH,

kir. tszéki egyes bíró.

LEGDIVATOSABB

NÉVJEGYEKET

OLCSÓ ÁRON KÉSZIT

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA

könyvnyomtató-intzete Székelyudvarhelyt.

Kiadó lakások. Székelyudvarhelyt, az Erzsébet-szálloda emeletén két lakrész és pedig 1 lakrész: 1 utcai, 2 udvari; 1 lakrész, 3 utcai, 2 udvari szobával és más mellék-helyiségekkel f. évi apr. 24 től bérbeadó. Értekezhetni Dézsi Antal háztulajdonosnál.

Előleges jelentés

A budapesti

URÁNIA

magyar tudományos színház

1906 január 23, 24 és 25-én

előadást tart

Székelyudvarhelyt a Budapest-szálló színháztermében

Január 23-án „Párisi asszony”.

Irta: Pekár Gyula.

Január 24-én „Skócia”.

Irta: Gineverné György Ilona.

Január 25-én „Az orosz-japán háború”.

Irta: Strausz Adolf.

Bpsten eddig 140-szer adatott.

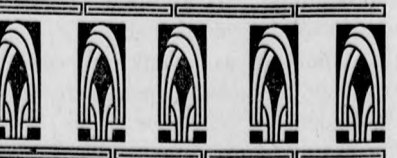
Jegyek előre már most az összes előadásokra válthatók:

Betegh Pál és Társa könyvkereskedésében

Bővebbet a napi falragaszok.

Helyárok: Páholy 8 K, támlászék 2 K, zártzék 1 K 60 f, földszinti álló 1 K, karzati ülő I—II.

1 K, többi sor 60 f, karzati álló 40 f, katonai, diák- és gyermekjegy 60 fillér.

Kiadó lakások.

A Kossuth utcában a Balázsy Ignác-féle 16. sz. házban emeleti és földszintes lakások április 24-től kiadók. Értekezhetni lehet a háztulajdonosnál.

Téli menetrend.

Ervényes 1905. évi október hó 1-től.

Szv.	Gyv.	Budapest k. p. u. — Nagyvárad — Predeal	Szv.	Gyv.
506	502	állomások	507	501
I-III.	I-II.		I-III.	I-II.
900	915	i Budapest k. p. u.	710	750
1152	1173	i Szolnok	322	532
1206	1132	i Szajol	304	515
144	1249	i Püspökladány	119	433
344	217	i Nagyvárad	1109	237
410	218	i Nagyvárad	1037	237
834	523	i Kolozsvár	605	1110
	915	i Décs		330
	305	i ...		
854	611	i Kolozsvár	521	1050
1076	726	i Aranyos-Gyéres	348	937
1044	750	i Székely-Kocsárd	307	970
453	1025	i Marosvásárhely	1225	538
538	526	i ...	537	1128
1149	832	i Tövis	157	812
402		i Arad	635	
704		i ...	850	
1258	904	i Küküllőszög	1248	735
818		i Sövár		190
	350	i ...		850
167	943	i Kis-Kapus	1141	656
358	1257	i Nagy-Szeben	731	445
1125	731	i ...	1257	915
213	947	i Kis-Kapus	1109	650
340	1053	i Segesvár	948	549
613	139	i Székelyudvarhely	705	305
347	1190	i Segesvár	922	542
750	209	i Brassó	532	245
106	652	i Kézdi-Vásárhely	Tv.	1016
306		i Gyimes	882	417
	219	i Brassó	728	218
	331	i Predeal	612	112
	910	i Bukarest		805

Az aláhírt számok újfeli Hősi jelentenek. Az 1 — indulás; 6 — érkezés.

Szám: 8872—905. tkvi.

Hirdetmény.

Kádicsfalva—község telekkönyvet, átalakítás befejeztetvén, erre nézve az 1892. XXIX. törvények értelmében a tényleges birtoklás tulajdonjogának telekjegyzőkönyvekbe való bejegyzése és a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztetvén, ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok kik az 1886. XXIX. törvények 15. és 17. §-ai alapján ideértve e §-oknak az 1889. évi XXXVIII. törvények 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. törvények 15. § a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. törvények 7. § a) és az 1891. XVI. törvények 15. § b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. törvények 22. §-a alapján történt törlések évenytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis 1906. évi július hó 15-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. törvények 16. és 18. §-ának értelmében — ide értve az utóbbi §-nak 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogainak bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt vagyis 1906. évi július hó 15-ik napjáig

bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az annak folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvankönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. törvények 16-ik §-a alapján történt bejegyzést sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis 1906. évi július hó 15-ik napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerűsített másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag

benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságtól.

Székelyudvarhely 1905. dec. 30.

Dr. VOITH,
kir. tszéki egyes bíró.

KIADÓ LAKÁS,

mely all 3 szoba, konyha, kamara stb hozzátartozóival s külön udvar 1906. évi április 24-től kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Term szetes borok leszállított áron!

Rápolti Károly Kussuth Lajos utca 33. sz. alatt (a postával átellenben) levő lakása pincéjében a már hirdett természetes, tiszta jó minőségű borainak árát jelentékenyen leszállította. Az 1902., 1903. és 1904. évi terméseket most megadózza hektónként 62 koronáért, adozatlan pedig 52 koronáért árusítja. Aki jó és tiszta bort akar kapni, forduljon nevezetthez egész bizalommal.

NAPTÁRAK!

— AZ 1906 ÉVRE —
már megjelentek és kaphatók
BETEGH PÁL ÉS TÁRSA
könyv-, zenemű- és papírárukereskedésében
Eldőjegyzési naptár . . . 60 fillér
Erdélyi képes naptár . . . 60
Az erdélyi vásárok legpontosabb jegyzékével.

Védjegy. „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvényél, csúznál és meghűlések**nél bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz”, Prágában. Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétélődés.

Monogram - pecsétnyomók.
bélyegzők, ruhajelző eszközök, bélyegző-festékek és állandó festékpárnák dobozokban, mindenféle jelző-készületek, emtáblák legelőnyösebben kaphatók

Betegh Pál és Társa
könyv-, papír-, író- és rajzszerszerezésében
Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 15.

Fűszer-, porcellán- és üvegereszkedés!

Csodálatos ücső a Borhegyi borviz!
— Üvegenként csak 3 fillér. —

Ezen természetes ásványvizet kitűnő eredménnyel használják: hurutos bántalmakban, idült hörghurutban, a gümőkór lerakódásának első stádiumában, a gyomor rendellenes működésében, a májműködés és epekészítés rendellenességében, az epekövek eltakarítását szembe-tűnően könnyíti, a bélhurut minden nemében, a nyálkás aranyérben, hasszervi dugulásokban, húgykő képződéseiben, mézes húgyárban, görvély- és mirigydagokban, angolkóros csontlágylás- és sorvadásokban. — A legkitűnőbb üdítő ital, borral vegyítve páratlan! — Hetenkint háromszor friss töltés! — Raktár SZENTPÉTERY GERGELYNÉL, Székelyudvarhelyt.

Kassoni Főut. vice 14 fillér! —
Erdős-farmas borviz 3 fillér

„Her mandol” kezelt-papír a legjobb!

HEGEDÜ, VONÓ, KELLÉKEK ÉS HUOK

SZIVAR-, SZIVARKA,

DOHÁNYTÁRCAK

ERSZENYEK ÉS PENZTÁRCAK

MONOGRAMMOK levélpapír és fehérnemű bélyegzéshez, minden betűvel, 1 d. b. I kor. Kaphatók

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA
könyv- és papírereszkedésében Székelyudvarhelyt.

Mesés és imakönyvek, zeneművek!

Olcsó legyezők és díszműveket!

Papírok, írószerek, szivacsok!

SZENKOVITS JÁNOS UTODA

férfi és női divat-áruháza
Székelyudvarhely, Batthyányi-tér 4. sz.

Iskolás fiúk Diákok részére

Kész ruhák, kalapok, ingek, nyakkendők, harisnyák, cipők és ágyneműk nagy választékban, előnyös és olcsó árakban kaphatók.
Divatos és olcsó ruha-vállalat merték után, a ruhák ingyen takarításával.

Legolcsóbb árak!

Új borítók a legnagyobb választékban.
Nagy választék nyakkendők- és kalapokban

Gyertyánffy J. fiai vasnagykereskedésében Székelyudvarhelyen.
Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román és portland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban

8888 - 905. tkv. szám.

Hirdetmény.

Décsfalva község telekkönyve birtok szabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. törvények, 1889. XXXVIII. törvények és 1891. XVI. törvények a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892 évi XXIX. törvényekben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított:

1. Ez azzal a felhívással tételek között: hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. törvények 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889. évi XXXVIII. törvények 5. és 6. §-aiban és az 1891. évi XVI. törvények 15. §-a) pontjába foglalt kiegészítéseit, valamint az 1889. XXXVIII. törvények 7. §-a) és az 1891. XVI. törvények 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. törvények 22 §-a) alapján történt közlések érvénytelenségét kimutatja, evéghől törzsi kereselőkét hat hónap alatt vagyis 1906. évi július hó 25-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meghosszabbítható záros határidő eltelté után indított törzsi keresések annak a harmadik személynek aki időközben nyilvánkönyvi

jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. törvények 16. és 18. §-ainak eseteiben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. törvények 5. 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogainak bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak, irásbeli ellenmondásukat hat hónap alatt vagyis 1906. évi július hó 25-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül, az 1892. XXIX. törvények szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik — ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. törvények 16 §-a) alapján történt bejegyzést sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó, kérényüket hat hónap alatt vagyis 1906. évi július hó 25-ik napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közből tevés bevezetéséből származó bármilyen igényeket jó hiszemű

harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseiket pedig csak a törvény rendes útján, és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti iratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatolnak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóságól.

Szekelyudvarhely, 1905. dec. 29.

Dr. VOITH.

kir. tszéki egyes bír.

21-906. vh. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

A székelyudvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbírósnak V. 2|2-906. polg. számú végzése által székelyudvarhelyi id. Galter Jánosnak képviselve János Gyula ügyvéd által, székelyudvarhelyi Losdorfer Alvin ellen 2479 korona 75 fillér tőke járuléka iránti ügyben, alpereseknél Székelyudvarhelyen összesen 2230 korona 20 fillérre becsült következő javai, u. m.: négy darab nyári férfimellény, 1 férfi színes alsónadrág, 29 női öv, 12

darab női bőrv, 12 drb női keztyű bőrből, egy pár kalucsni és még 7-től 90 tétel alatti különféle üzleti ingók székelyudvarhelyen alperes Losdorfer Alvin kereskedése helyiségében 1906. február hó 1-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen el fognak adni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendő, esetleg a becsáron alul is a többet ígérőknek át fognak adni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhívjuk mindazok kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulírt végrehajtóhoz nyújtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasítottani.

Szekelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.

Szekelyudvarhelyt, 1906. jan. 19.

BIRÓ SÁNDOR s. k.
kir. végrehajtó.

Kiadó bolthelyiségek.

Az ev. ref. egyházközség a templom sarkán levő, jelenleg Kovács Gergely és Kovács Ferenc által birt. bolthelyiségeit, f. hó 28-án d. e. 11 órakor a ref. leányiskola helyiségében, nyilvános árverésen haszonbérbe fogja adni. *A presbiterium.*

Naponta friss szállítmányu kiváló finom tea-vajat $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ kgr.-os adagokban, előnyös árak mellett január 24-től kezdődőleg, az egyedüli főelárus tóknál mindig kaphatók

A Világhírű csiraképes *Erfurti gazdasági, konyhakerti és virágmagvak* dus választékban kaphatók.

Kitűnő Erdélyi hegyi borok
a legelőnyösebb árak mellett

Haáb és Heitz cégnél kapható.

Asztali bor	1 l. 32 kr.
Marosmenti bor	1 l. 40 "
Finom pecsenye bor	1 l. 50 "
Traumini bor	1 l. 60 "

Nagyobb mennyiségű vételnél árkedvezmény.

A n. é. közönség szíves támogatását kérve, maradtunk kiváló tisztelettel

Haáb és Heitz.

Kedvező alkalom a legolcsóbb bevásárlásra!

NAGY ALKALMI VÁSÁR!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy üzletemet a jövő év elején a Fröhlich Testvérek újonnan épült házába szándékozom áthelyezni, ennél fogva elhatároztam, hogy az üzletemben levő árukat, u. m. mindennemű porcellán- és üveggészleteket, tejes, fehér- és ebédli **szervizeket és edényeket, evőeszközöket**, mindennemű fali, asztali, ebédli, függő, luszter és éjjeli **lámpákat, kina-ezüst** disztárgyakat, fali, asztali és zseb **tükröket, majolika** vázak és disztárgyak, dohány- és oldaltárcák és pénzes erszényeket, óvodás és iskolásgyermekeknek iskola-táskák, bevásárlási táskák és kosarakat, **setapálcákat**, fog-, haj- és ruha-**keféket**, dominó, sakkjáték és egyéb **társasjátékokat**, asztali és állványos **dohányzó-készleteket**, ecet-, olaj- és sőtartókat, **Gyermek babukat**, pipere-cikkeket, pipere **szappanokat**, gipsz-alakokat és számtalan itt fel nem sorolt tárgyakat **bámulatos olcsó áron kiárusítom!!** Midőn ezen körülményről a n. é. közönséget tisztelettel értesítem, egyúttal b. pártfogását kérem kiváló tisztelettel **Szentpétery Gergely.**

Csak rövid ideig! Ragadjuk meg az alkalmat!

KÖNYVNYOMTATÓ- ÉS KÖNYVKÖTŐ-INTÉZET

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA

KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDÉS

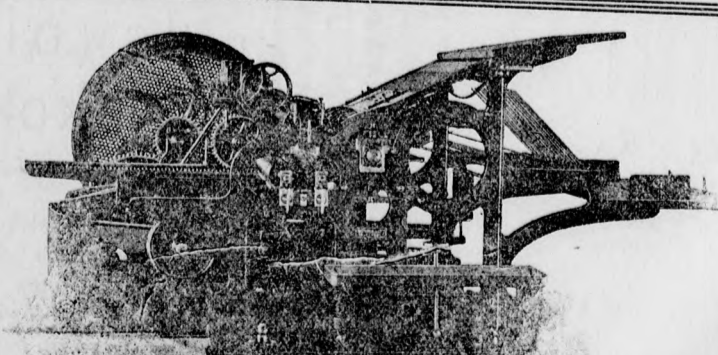
Versenyt kizáró olcsó árban elfogad és szakszerű, izléses kivitelben készít el mindennemű

= nyomtatványt =
és könyvkötői munkát

Költségvetés ingyen és bérmentve!

Egyleteknek és könyvtáraknak különösen mérsékelt árszabás! Egyházi, iskolai, szolgabírói, községi, körjegyzői, ügyvédi, végrehajtói nyomtatványok áruháza

= A Székelyföld legnagyobb =
és legolcsóbb nyomtatvány-raktára.

Folyóiratok, hírlapok, irodalmi művek eredeti áron, költségfel-számítás nélkül megrendelhetők.

= Zeneművek =
papír-, író- és rajzszerkek

nagy választékban és olcsó árban!

Teljes könyvtár- és irodabereendezések mérsékelt árak mellett. Szakszerű, kifogástalan kivitel!

SZÉKELY-UDVARHELY

legelterjedtebb függetlenségi lap szerkesztősége és kiadóhivatala

Nyomatott Betegh Pál és Tarsa könyvnyomtató intézetében Székelyudvarhelyt, 1906.